

یادداشت

رؤیای دانشگاه با هزینه‌های سرسام آور

علیرضا دهلوی

تقریباً یک سوم پذیرش‌های دانشگاه‌ها نیازی به برگزاری کنکور ندارند و پذیرش دانشجویان نیاز به آزمون صورت می‌گیرد اما حضور در دانشگاه‌های مطرح همچنان با رقباتی سرسختانه همراه است. انبوهی از آگهی‌های بزرگ در سطح شهر و رسانه‌های مختلف بیانگر بازار پر سود رقابت ورود به دانشگاه است. تازه‌ترین آمار یی که درساره هزینه‌های والدین برای فرزندانشان منتشرشده است نشان می‌دهد که از میان ۴۰ درصد داوطلب شرکت در کنکور، ۷۲ درصد آنها کمتر از یک میلیون، ۱۱ درصد ۲ میلیون، ۱۲ درصد بیش از ۲ میلیون و یک درصد هم ۱۰ میلیون تومان برای قبولی در کنکور هزینه می‌کنند. طبق این آمار یعنی حدود یک چهارم از دانش‌آموزان برای قبولی در کنکور بالای ۲ میلیون تومان هزینه می‌کنند. از سوی دیگر میلیون‌ها تومان هم فقط برای خرید سی‌دی و دی‌وی‌دی‌ها و جزوات آموزشی هزینه می‌کنند تا بتوانند در رشته‌ای قبول شوند که آینده مشخصی داشته باشد. برخی خانواده‌ها حتی تمامی پس‌انداز چندین ساله‌شان را از دست می‌دهند، ولی با این وصف راضی هستند چون می‌دانند در رشته‌ای قبول شده‌اند که پس از فارغ‌التحصیلی بیکار نمی‌مانند.

موج عظیم رقابت

یکی از دانشجویانی که سال گذشته در رشته گرافیک دانشگاه تهران قبول شده است درباره هزینه سال آخر تحصیل خود می‌گوید: «با توجه به اینکه خانواده من علاقه بسیاری برای قبولی من در دانشگاه تهران داشتند من در بهترین آموزشگاه رشته هنر در غرب تهران ثبت‌نام کردم. هزینه یک سال تحصیل در این آموزشگاه ۱۳ میلیون تومان شد ضمن اینکه ۴ تا ۵ میلیون هم برای کتاب‌های کمکی و وسایل و دوربین هزینه کردم.» این دانشجوی گرافیک دانشگاه تهران افزود: «تمام دانش‌آموزان این آموزشگاه در بهترین رشته‌های هنری و در دانشگاه‌های خوب پذیرفته شدند و تعدادی از آنها هم‌کلاسی و هم‌دانشگاهی‌های من هستند. همه آنها از خانواده‌های متمول غرب تهران بودند و مشکلی برای پرداخت این هزینه‌های میلیونی نداشتند. ضمن اینکه با رغبت کامل این هزینه‌ها را برای فرزندان خود پرداخت می‌کردند، زیرا در تبلیغ این آموزشگاه نام چند تن از زرتبه‌ای تک‌رقمی کنکور هنر آورده شده بود و خانواده‌ها نسبت به کارنامه این آموزشگاه دید مثبتی داشتند.»

عدالت آموزشی لطفاً!

آمارها نشان می‌دهد در سال تحصیلی جاری که آخرین روزهایش را سپری می‌کند بیش از ۳۰۰ هزار صندلی در دانشگاه‌ها خالی مانده است و تعداد زیادی از رشته‌های تحصیلی و موسسات آموزش عالی حتی بدون کنکور و با ارائه مشوق‌های مختلف هم نتوانستند دانشجوی جذب کنند. اکنون مدت‌هاست که برگزاری کلاس‌های کنکور به صورت تک‌درسی یا در منازل با هزینه‌هایی سرسام‌آور صورت می‌گیرد و این حاشیه پررنگ‌تر از آموزش رسمی، باینت‌سر گذاشتن آموزشگاه‌های اختصاصی، اکنون به بخشی از نظام آموزشی تبدیل شده و برنامه‌ریزی آموزشی مدارس تقدم یافته است. در این میان مسئولان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باید نسبت به تحت‌الشعاع قرار گرفتن عدالت آموزشی باسبط و گسترش مدارس و آموزشگاه‌هایی باشهریه‌های میلیونی پاسخگو باشند و با حذف کنکور هم در راستای اجرای قانون حرکت کنند و هم به اجرای بهتر عدالت در بخش آموزش کنکور کمک کنند.

خبر

حرکت علمی دانشمندان ایرانی متوقف نخواهد شد

دکتر «شاهین آخوندزاده» دانشمند ایرانی یک درصد برتر دنیا و از محققان برجسته کشور، طی مقاله‌ای در مجله نیچر (nature) خروج یکجانبه آمریکا از برجام را در پیشرفت‌های علمی کشور مؤثر ندانست و عنوان کرد: دانشمندان ما به انجام تحقیقات علمی خود ادامه خواهند داد. به نقل از نیچر، خروج یکجانبه آمریکا از برجام در ماه می میلادی، موجب اعتراضات و محکومیت جوامع بین‌المللی از دونالد ترامپ شد. در این راستا، دکتر شاهین آخوندزاده یکی از دانشمندان برجسته کشور و نخستین محقق رشته روانپزشکی در ایران و خاورمیانه که در زمره دانشمندان یک درصد برتر دنیا قرار گرفته است، طی مقاله‌ای در مجله معتبر نیچر نوشت: من به عنوان معاون پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران پشت دانشمندان ایرانی ایستادم. دانشمندانی که تصمیم گرفته‌اند برای پیشرفت‌های علمی ایران حتی سخت‌تر و بیشتر از قبل تلاش خود را ادامه دهند.

دانشگاه

گزارش یک

پول «کار دانشجویی» بخور و نمیر است

دانشگاه علامه بیشترین دستمزد دانشجویی را پرداخت می‌کند

آیین‌نامه هنوز تأیید نشده است

پردیس صحرایی، دبیر شورای صنفی دانشگاه شریف در خصوص وضعیت فعالیت دانشجویان در دانشگاه‌ها، افزایش تورم، بالا رفتن هزینه‌های تحصیل همه و همه باعث می‌شود وقتی مشغول به تحصیل هستند باز هم فکر کار کردن و درآمدزایی را برای گذراندن امور داشته باشند.

دانشجویان هنوز راضی نیستند

دانشگاه شریف یکی از دانشگاه‌های صنعتی کشور است که به گفته مسئولانش، بازار کاری که این دانشگاه دارد توانسته برای بسیاری از دانشجویان افزایش داده و رکورددار است اما در مجموع وضعیت پرداخت حقوق‌ها حکایت از نارضایتی دانشجویان دارد.

گزارش ۲

حسین اعلائی

به نظر می‌رسد تغییرات شیوه گزینش دانشجویان دکتری در کشورمان تمامی نداشته باشد؛ گزینشی که از اواخر دهه ۸۰ دستخوش تغییرات شد و از آن زمان به بعد همواره در حال دگرگونی و تغییر است. در دولت سابق و توجه ویژه این دولت به وزارت علوم، تغییراتی در شیوه برگزین دانشجویان دکتری در دانشگاه‌های سراسری رخ داده که به نظر می‌رسد پایانی بر جنجال‌های پدید آمده در جذب دانشجویان دکتری در سال‌های اخیر باشد. هر چه دولت‌مردان نتوانستند با تغییراتی، شائبه جذب غیرقانونی دانشجویان دکتری را از بین ببرند و بساط ورود به شیوه‌های عجیب به دوره دکتری در دانشگاه‌های دولتی را بچینند، اما نتوانستند که راه مدون و کاملی برای جذب قانونی متقاضیان در این دوره را تدارک ببینند.

اولویت‌هایی که تغییر کرد

سال‌های قبل روند جذب دانشجویان دکتری به این صورت بود که بعد از شرکت در آزمون سراسری این مقطع، شماری از رتبه‌های برتر بر اساس اولویت‌های مشخص شده به مصاحبه دعوت می‌شدند. پس از طی کردن فرایندهای مشخص، چند تن از ایشنان که نمره بیشتری

کسب کرده بودند، برگزیده می‌شدند اما سال‌های اخیر اینگونه نبود و از نمرات برگزیده آزمون سراسری، سنجش‌های دیگری صورت می‌گیرد که همچنان ناقص است. یکی از موارد

گزارش ۳

ابراهیم مشیریان

کل بودجه وزارت علوم در طرح‌های عمرانی سال جاری ۹۳۰ میلیارد تومان است. در گر دهایی مدیران طرح‌های عمرانی و بودجه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری، اعتبارات متمرکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۰۷ میلیارد تومان اعلام شد، بر همین اساس اعتبارات متمرکز دانشگاه‌ها در تعمیر، تجهیز و تأمین فضا ۷۴۰ میلیارد تومان و پارک‌های علم و فناوری و موسسات پژوهشی ۷۴ میلیارد تومان است، یعنی کل بودجه خانواده وزارت علوم در طرح‌های عمرانی ۹۳۰ میلیارد تومان است و به طور کامل هم تخصصی داده می‌شود.

بر اساس شنیده‌ها ۴۸۴ میلیارد تومان از کل پول مربوط به تعمیر، تجهیز و محوطه‌سازی و حدود ۲۲۹ میلیارد تومان مربوط به تأمین فضاست. در کل وزارت علوم و زیرمجموعه‌های آن ۴۶۶ طرح دارند که سرانه حوزه ستادی ۱۶ پارک ۶ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان، سرانه دانشگاه با ۲۶۲ طرح ۲ میلیارد تومان و سرانه مراکز پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری ۸۰۰ میلیون تومان است.

بودجه استانی هم هست

در برخی آیین‌نامه‌ها و تبصره‌های موجود مواردی

در آیین‌نامه جدید حداقل میزان مبالغی که به دانشجویان پرداخت می‌شود، افزایش یافته است. در آیین‌نامه سابق که طبق آن به دانشجویان کار دانشجویی محول می‌شود، ساعتی ۹۰۰ تومان برای دانشجویان کارشناسی است؛ رقمی که پرداخت می‌شود در شأن یک دانشجوی نیست. برای برخی از فعالیت‌ها مجبور هستیم که با همین مبالغ اندک از دانشجویان کمک بگیریم. به عنوان مثال در ایام تابستان که سلف دانشگاه تعطیل است مجبوریم برای فروش فیش غذا از دانشجویان استفاده کنیم که برای این کار هم دانشگاه هیچ امکاناتی در اختیار ما قرار نداده است.

معاونت پژوهشی پول خوبی می‌دهد

دانشجویان با انگیزه کار دانشجویی حاضرند در این فعالیت‌ها شرکت کنند. در آیین‌نامه جدید کارشناسی ساعتی ۱۹۰۰ تومان، کارشناسی ارشد ۲۲۰۰ تا ۳۰۰۰ هزار تومان و دکتر ۳۶۰۰ تا ۵۵۰۰ تومان است که هنوز به تصویب دانشگاه نرسیده است. دانشجویان بیشتر از روی علاقه برای انجام کارها استقبال می‌کنند، البته فعالیت‌هایی که به دانشجویان واگذار می‌شود به گونه‌ای نیست که اگر دانشجو نباشد مشکلی ایجاد شود بلکه بدون حضور آنها هم این کارها انجام می‌شود. کارهایی که در دانشگاه برای دانشجویان تعریف شده، بسیار زیاد است. به همین دلیل نمی‌توانند مبالغ دستمزد را بالا ببرند، چرا که هزینه زیادی به دانشگاه تحمیل می‌شود.

از سوی دیگر مسئولیت‌جدی به دانشجویان واگذار نمی‌شود و برای کارهای خیلی آسان دانشجویان را به کار می‌گیرند که وقت دانشجو را هم زیاد نگیرد. در مجموع فعالیت‌های پژوهشی که به دانشجو واگذار می‌شود، مبالغی خوبی پرداخت می‌شود که دانشجویان معمولاً از این فعالیت‌ها استقبال خوبی دارند، اما در معاونت دانشجویی به دلیل آسان بودن کارها مبالغ پرداختی هم اندک است. اگر قوانین مربوط به کار و فعالیت دانشجویی اصلاح نشود و تعرفه‌های دستمزدی که برای دانشجویان در نظر گرفته شده افزایش پیدا نکند، باعث از بین رفتن انگیزه فعالیت در دانشگاه‌ها و در نهایت کاهش مشارکت دانشجویان می‌شود که زمینه کاهش رشد علمی دانشگاهی را هم به دنبال دارد.

دکتر شوید فقط با یک زبان!

برخی دانشجویان دکتری صلاحیت علمی ندارند

سنجش زبان است.

در همین زمینه معاون آموزشی دانشگاه تهران با تاکید بر اینکه کسب نمره قبولی در آزمون زبان از سوی بسیاری از دانشگاه‌ها نادیده گرفته می‌شود، گفت: «متأسفانه این امر موجب شده است افرادی وارد دوره دکتری شوند که صلاحیت لازم برای ورود به این مقطع را ندارند.»

دکتر حسین حسینی ضمن بیان این مطلب به وضعیت زبان دانشجویان دکتری در دانشگاه‌ها اشاره کرد و افزود: «دانشگاه‌ها برای سنجش سطح زبان دانشجویان دوره دکتری این است که دانشن

اجرای طرح‌های عمرانی دانشگاه‌ها سرعت می‌گیرد

برخی از مناطق کشور همانند مناطق نفت‌خیز با کمتر توسعه یافته اعتبارات یک یا دو درصدی دارند یا به عنوان مثال مناطقی که در دفاع مقدس دچار آسیب شده‌اند ۱۵ هزار میلیارد تومان اعتبار دارند، از این رو باید از این ظرفیت‌ها استفاده شود.

تمرکز بر پروژه‌های علمی

رئیس دانشگاه شهید بهشتی در این باره با بیان اینکه تخصیص ۵ درصد از بودجه اسمال برای ماه

دستاورد ایرانی

با نامیدن اسمال به نام «حمایت از کالای ایرانی» در صددیم این ستون را به تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص دهیم که وجه تمیزه آنها از تباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی و چه مهندسی و چه پزشکی. از تباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذیرای آثار جامعه‌دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

تصفیه شیرابه‌های شهر بابل به روش نانو

آگاهی هر چه بیشتر مدیران شهری برای حل مشکلات زیست‌محیطی به ویژه پسماند و تصفیه شیرابه‌ها با علم روز بسیار ضروری است. با عزم جدی و بهره‌گیری از دانش و دستاوردهای علمی جدید با بدوی توان بر بسیاری از مشکلات حوزه مدیریت شهری با رویکرد کارپردی و توسعه‌ای غلبه کرد.

در همین زمینه رئیس کمیسیون خدمات شهری شهرداری بابل گفت: طرح تصفیه شیرابه به روش نانو توسط واحد فنی دانشگاه نوشیروانی مطرح شده و طی چهار ماه اخیر تصفیه‌خانه در حال فعالیت است. مرمر فیروزپور با بیان اینکه طرح تصفیه‌خانه شیرابه در مرکز تصفیه زباله شهرداری ساری اجرا شده و طرح با یکسری تغییرات و به روز شدن طی چند ماه اخیر در بابل در حال اجراست، اظهار کرد: تصفیه‌خانه شیرابه، طی چهار ماه اخیر در این شهرستان به بهره‌برداری و اجرا رسیده و جزو طرح‌های نادری است که در حوزه پسماند می‌توان به آن اتکا کرد.

وی افزود: ناظر عالی این پروژه، دانشگاه تهران بوده و تا به امروز تصفیه شیرابه به همان صورتی که در طرح اولیه به ما اعلام شده بود در حال انجام و خوشبختانه مورد تأیید نیز بوده است.

رئیس کمیسیون خدمات شهری شهرداری بابل با اشاره به اینکه سال ۹۳ با دانشگاه نوشیروانی در مورد اجرای طرح تصفیه شیرابه قرارداد بسته شد، خاطر نشان کرد: سه سال پروسه اجرای طرح به دلایلی متوقف و پس از اعمال نظر بازرسی و انتخاب دانشگاه تهران به عنوان ناظر، اجرای طرح در سال ۹۶ عملیاتی شد.

فیروزپور تصریح کرد: تصفیه‌خانه به صورت روزانه در حال فعالیت بوده و عملکرد مثبتی داشته است. با توجه به اینکه این پروژه در بابل جواب داده است، مطمئناً در سایر شهرها به دلیل شرایط اقلیمی تقریباً یکسکان در مازندران، این طرح عملکرد خوبی خواهد داشت. وی بیان اینکه شیرابه‌ها پس از تصفیه وارد رودخانه‌های پایین دست شده و در مصارف کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد، افزود: بر آورد هزینه‌های اجرای طرح در بابل در سال ۹۳ و با مبلغی حدود یک میلیارد تومان بوده است اما به دلیل اینکه این پروژه در سال ۹۶ اجرا شد، طبیعی است که در انجام هزینه‌ها با توجه به گذشت زمان یکسری تغییرات حاصل شود.

گام دانشمندان ایرانی برای کمک به در مان اعتیاد

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف موفق به شناسایی نقش بخش قدامی مغز در حافظه

یاداش شد که می‌تواند آغازگر روش‌های نوین درمانی، مداخلاتی عصبی-پسرای معتادان باشد.

دکتر علی قاضی‌زاده، استادیار دانشکده مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف موفق به چاپ مقاله خود با عنوان (حافظه از نشی اشیا برای چندین ماه بدون تغییر در بخش قدامی مغز نخستینیان ذخیره می‌شود) در مجله معتبر Current Biology شده است. همه ما به واسطه سابقه تعاملی که با محیط اطرافمان داریم، یاد می‌گیریم که بعضی از اشیا و اشخاص مطلوب و دوست‌داشتنی و برخی نامطلوب و مضر هستند. اینجاست که معمولاً این ارزش‌گذاری روی اشیا و اشخاص می‌توانند تا مدت‌ها در ذهن ما باقی بمانند. به طور مثال نوستالژی تجربیات خوب یا فوبیا ناشی از تجربیات منفی تا مدت‌ها ذهن و رفتار ما را تحت تأثیر قرار می‌دهند. با این وجود سیستم عصبی که امکان ذخیره‌سازی طولانی مدت تجربیات ارزشی را ممکن می‌کنند تا حد زیادی ناشناخته باقی مانده است.

در تحقیقی که به تازگی توسط دکتر علی قاضی‌زاده و با همکاری موسسه سلامت امریکا NIH و دانشگاه MIT انجام و در مجله معتبر Current Biology منتشر شده است، بخش قدامی مغز به عنوان یک نود اصلی در حافظه بلند مدت ارزشی اشیا در نخستینیان (Primates) شناسایی شده است. این تحقیق که با ثبت نورونی از بخش کناری قدامی در میمون انجام شده است، نشان می‌دهد که بخش قدامی مغز هم در یادگیری سریع و هم در حافظه ارزشی کوتاه مدت و بلند مدت درگیر است.

به علاوه حافظه ارزشی تشکیل ی‌شده به طرز شگفت‌انگیزی نسبت به مداخلات ناشی از یادگیری‌های ارزشی جدید و نیز تعامل بعدی بدون یاداش با اشیا مقاوم است. چنین مقاومتی به خصوص در مورد از بین رفتن وابستگی‌ها و حساسیت در بیماران معتاد به داروهای لذت‌آور دیده شده است.

نشریه Current Biology از مجلات معتبر در حوزه زیستی است که زیر مجموعه انتشارات Cell بوده و دارای ضریب تاثیر ۸/۸ است.